Ч. 161 (14.410). Львів, вівторок 21. липня 1936. Poсztowa oplata oplacona ryczaltem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 223-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Повстанці опанували еспанське Марокко

і Балеарські та Канарійські острови.

ТАНЖЕР, 20. 7. ПАТ. Ген. Франко прилетів літаком з Ляс Пальмас до Лярат і обіймив команду над повстанчими летунськими військами, що воюють з урядовими літаками, які прилетіли з Еспанії, щоб бомбардувати Лярат, Сеуту і Меліло. Повстанці є панами положення в есп. Мароку.

ГІБРАЛЬТАР, 20. 7. Райтер. До мароканських повстанців прилучилося 20.000 вояків чужинецької легії. Урядові війська відчалили з Картаґени на 2-ох воєнних кораблях.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. З Рабату подають: Повстанці арештували високого комісаря есп. Марока. В цілій кольонії війська в русі; Мелілія була вчора в руках повстанців. В Тетуані, опанованому повстанцями, спокій.

ПОВСТАНЧИЙ КОМУНІКАТ.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. Як подають з Рабату, повстанчий вожд ген. Франко заявив крізь радіо, що повстанці заволоділи цілою Андалюзією і провінціями Валедонд і Бурґоз.

ТАНЖЕР, 20. 7. ПАТ. Літак збомбардував касарні у Лярат, убиваючи кількох вояків.

Займають південну Еспанію.

ГІБРАЛЬТАР, 20. 7. ПАТ. З міродатних кругів подають, що в Малязі вибухли заворушення; згоріло чимало домів.

ГІБРАЛЬТАР, 20. 7. ПАТ. Мароканські війська та чужинецька легія опанували околицю Гібральтару і ввесь час воюють з комуністами і синдикалістами. У Гібральтарі виразно чути стріли; схоронилося тут коло 3.000 еспанських утікачів.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. Під командою ген. Кієно де Ліяно повстала в Севілї 22. повстанча дивізія. Повстанча канонірка причалила до Альжесірас. Після 6. вистрілу на всіх державних будинках і касарнях появилися білі прапори. Усім простором на північ Гібральтару володіють повстанці. Втрати у людях великі.

ГІБРАЛЬТАР, 20. 7. ПАТ. Прибуло багато утікачів з Еспанії: чимало з них ранених.

МАДРИД, 20. 7. ПАТ. 4 контрторпедовці дістали наказ відчалити до Марока. Залога одного з них відмовила послуху та перешкодила іншим відплисти.

І БАРСЕЛЬОНА ЗАНЯТА?

ЛІССАБОНА, 20. 7. ПАТ. Барсельону зовсім опанували повстанці.

ПОГОТІВЛЯ БРИТІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

ГІБРАЛЬТАР, 20. 7. ПАТ. Як подають урядово, двом британським контрторпедовцям приказано залишитися в Гібральтарі, щоб берегти брит. інтересів в околиці.

СПОЛУКА ЗІ ЗАКОРДОНОМ ПЕРЕРВАНА.

ЛЬОНДОН, 20. 7. ПАТ. Телефонічна сполука з Портуґалією та Гібральтаром перервана. Представник мін-ва пошт і телеграфів заявив журналістам, що годі дістати получення з Францією.

Та машерують на Мадрид.

ЛЬОНДОН, 20. 7. ПАТ. Як говорять, на Мадрид машерує монархістично-фашистівська армія, зорганізована у південній Еспанії.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. На думку париської преси еспанське повстання розвивається згідно з добре обдуманим пляном. Повстанці перш за все утворили в Мароку певну базу, відтіля перекинулися до південної Еспанії та Барсельони, получившися з тамошніми залогами і тепер задумують видати лівому урядові рішучий бій, машеруючи на Мадрид. З огляду на це уряд зосередив у столиці крім вірних військ та цивільної ґвардії кілька тисяч астурійських гірників.

Коли йде про політичне обличчя повстання, то здається, що ведуть його військові кола без ближчого порозуміння з фашистами. Хіль Роблес перебуває тепер у Біяріц.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. З Гібральтару повідомляють: До Кадізу причалили війська з Марока, що відійшли у напрямі Севілї, щоб получитися з тамошніми повстанцями і разом помашерувати на Мадрид.

У Кадізі вірна урядові частина залоги заатакувала повстанців. Залога Туельви не виконала повстанчого приказу йти на Севілю.

Уряд уступив.

МАДРИД, 20. 7. ПАТ. Еспанський уряд подався до димісії; Баріові поручили місію утворити новий кабінет, але він відмовився, тому премієром став Хіраль, що рівночасно обняв теку маринарки. Закордонні справи дістав Азкарате, внутрішні справи Позас (ген. інспектор цивільної ґвардії), війну Міяхас, скарб Рамос, працю де Льос Ріос, справедливість Ґарзон, публичні роботи Ляра, шляхи Імогі, рільництво Фетед, торгівлю і промисл Буяля, освіту Домінго. Роман належить до уряду як міністер без теки.

У новому кабінеті 5-ох міністрів належить до республиканської унії, 4-ох до респ. лівиці, 3-ох до націонал-республиканців, 1 до катальонської лівиці.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. Як подає кореспондент „Фіґара", кріза уряду вибухла досить загадково учора вранці. Б. премієра Кіроґу неповиділа правиця від часу вбивства Кальва Сотелля, тому виїхав він з б. міністром внутр. справ до французького кордону.

МАДРИД, 20. 7. ПАТ. Тутешня радіостація повідомляє, що новий уряд видав кілька декретів, якими розвязує збунтовані військові частини та скасував стан облоги, проголошений повстанцями.

СТРАЙКИ — ЗБРОЄЮ ЧЕРВОНОГО УРЯДУ.

МАДРИД, 20. 7. ПАТ. Міністер внутр. справ візвав робітничі організації на просторах обнятих повстанцями до ґенер. страйку, доки уряд не переможе повстанців.

Міністри втікають?

ЛЬОНДОН, 20. 7. ПАТ. Кружляють непідтверджені поголоски немовби частина еспанських міністрів та вищих старшин перейшла еспанський кордон.

Урядові комунікати і дійсність.

МАДРИД, 20. 7. ПАТ. Урядовий комунікат запевнює, що повстанчий рух здавлено у трьох осередках, де він був найсильніший: у Барсельоні, Севілї та Малязі.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. Повстання зовсім заскочило уряд. Його комунікати, що голосять, начебто повстання у головних осередках здавлене, зовсім не годяться з приватними вістками з Гібральтару, Льондону і Танжеру.

Як подає кореспондент „Парі Суар" з еспанського погранича, у богатьох місцевостях повстанці перемагають. До повстанців прилучилися залоги на Канарійських та Балеарських островах.

Смертельна загроза для нації.

Львів, 20. липня 1936.

Ще ніколи, в ніякому моменті нашої 2.000-літньої історії українська нація не переживала такої страшної, бо смертельної загрози для свого істнування, як саме в останньому 20-літтї по світовій і визвольній війні. Навіть найдовше і найстрашніше лихоліття жорстоких татарських наїздів не було такою смертельною загрозою, бо татари й турки не розкладали основ нації із середини, не нищили психольоґічних основ родини, підставової комірки всякої збірноти — роду, племени, народу і нації. Навпаки. Постійне механічне винищування нашого народу захоплюванням здорових людей у ясир викликували протилежню реакцію: створення збройної сили — козацтва, яке не лише вгамувало дуже часті наїзди, головно татарських орд з Криму, але й підорвало зовсім віру в непоборність великої отоманської імперії в цілому світі та вкінці розбило цю силу. Правда, не ми збирали овочі цих трьохвікових змагань, лише наші сусіди: Росія і Польща. Одначе козацтво не лише врятувало українські землі перед вилюдненням, але й підготовило шлях до кольонізації чорноморських степів аж ген по Кавказ та Каспійське Море. Словом: у своїй смертельній загрозі наша недержавна нація доказала чудес, бо на жорстоке насильство відповіла зорганізуванням власної військової сили, яка зломила це насильство. Нашим предкам наказував почати і вести цю нерівну боротьбу власними силами інстинкт самозбереження.

Нині переживаємо куди страшнішу добу в нашій історії. Нині ми свідками вже не винищування, а послідовного розкладу основ цієї нашої здорової родини, головно селянської по той і — на превеликий жаль — вже й по цей бік Збруча. Вже майже 20 літ большевики переводять страшну вівісекцію на українським народі за Збручем згідно з розкладовими гаслами „свідомого материнства" і „вільної любови". Знищивши до того матеріяльну основу життя нашого селянства насильною колективізацією, вони поставили цю нашу селянську родину над страшною пропастю, бо підготовили ґрунт під убивання дитини в лоні матері. Що це сумне явище прибрало вже масовий характер, видно з того факту, що навіть сам большевицький уряд, правда, під натиском своїх військових кол, видав закон зі забороною масового переривання вагітности. Видав закон, щоб у майбутній війні, до якої большевики систематично підготовляються від початку свого істнування, не забракло їм того гарматнього мяса, яким царська Росія „платила" за свою технічну відсталість і непідготованість, а большевицький уряд заплатить за свої експерименти та за підготову світової революції. Видав закон, бо — як пишуть „Ізвєстія" з 12. липня ц. р. у статті під наг. „Ще про переривання вагітности" — в самій Москві у 1935 р. було 70.000 уродин і аж 155.000 поронень, або іншими словами: у столиці СССР було поронень вдвоє втрое більше, ніж уродин.

На жаль, не маємо числових даних, які ілюстрували би стан уродин і смертности дітей на В. Україні. Одначе не помилимось, коли приймемо, що ця большевицька зараза бодай у такій самій мірі підриває основи нашої нації, як у Москві. Зрештою населення України переживає вже 18 років також нечуване в історії явище витроювання ґазами та карання смертю нелітніх беззахисних дітей, які не переведися дотепер і гинуть на очах старших по містах, або у таборах на Соловках, як про це широко писав недавно утікач зі Соловок, москаль Солоневич на сторінках париських „Послєдних Новостей“. До того двократний масовий голод, до якого большевики довели свідомо, щоб зломити завзятий опір нашого селянства проти колективізації, теж катастрофально вплинув на поглиблення цього загрозливого для нас явища, а саме на сильне зменшення уродин дітей та зріст штучного переривання вагітности. Якщоб цього масового явища не було, то большевицький уряд напевно не видавав би з весною ц. р. згаданого закону із забороною переривати вагітність та не признавався би ось так посередньо до катастрофальних наслідків цього явища, а большевицька преса не переконувала би своїх громадянок про доцільність цього становища уряду. Це становище — річ ясна — не обовязує далі большевицьких головачів, які, як нпр. тов. Димітров чи ген. Блюхер, розводяться навіть з правовірними товаришками-комсомолками і беруть собі нових...

Для нас, українців по цьому боці Збруча, загрозливе це явище тому, бо й по наших селах поширюється нечувано смертність дітей (у першому році життя вмирає до 25 відсотків), смертність жінок внаслідок переривання вагітности всякими повитухами, росте кількість бездітних подруж, а число одного-двоїх, найвище троїх дітей переходить уже в систему й у нашому селі. Без сумніву велика війна з постоями війська ріжних держав довела в нашому селі до занепаду моральности. Правда теж, що тяжке матеріяльне положення, страшне безробіття і голод на землю підорвали здоровя донедавна основи селянської родини. Одначе нема двох думок про те, що зріст смертности жіноцтва від недозволених „операцій“ поширився у нас значно і далі шириться, між іншим також у звязку зі зле зрозумілими гаслами „еманципації“ серед нашого жіноцтва з її невідділимим мов сіямські сестри гаслом „свідомого материнства“. Не сміємо — як учать фальшиво деякі жінки з міста на анкетах по селах — запеняти своїх несвідомих сестер, що змешенням уродин удасться поправити фізичний стан нашого народу. Ні! Така політика доведе лише до повільного вимирання нашої нації.

Щоб поправити фізичний стан нашого молодого покоління, всі жіночі організації, головно „С. У.“, „Будучність“ і т. д. мусять враз з Українським Лікарським Т'вом, Українським Гігієнічним Т'вом та Українським Протиалькогольним і Протинікотиновим Т'вом „Відродження“ опрацювати великий плян боротьби зі страшними гігієнічними умовинами життя на селі та з лихим відживлюванням немовлят. Треба навчити селянські жінки виховувати дітей так, щоб вони могли собі в світі дати раду і без поля та без виснажування своїх сил на панських ланах, наче чорні невільники на плянтаціях.

Тут саме лежить широке поле до праці для всіх жіночих організацій. Треба не тільки поширити культ жінки, доброї подруги та ще кращої, совіснішої матері, але й виховати в тяжких умовинах нашого життя тип розумної, здорової тілом і душею подруги й такої самої матері. Засукавши рукави, — наше жіноцтво могло би при послідовній праці довести до того, що не будемо видавати грубі міліони золотих щорічно на всякі „фатал...ки“, на алькогольні напитки, тютюн і т. д., і таким чином можна би довести до поправи матеріяльних відносин у родині. Про ці життєві справи слід не лише балакати, але також своїм прикладом у щоденному житті поривати до перевиховання своїх менших сестер. Якщо ці справи у нас занедбані і щоразто більше забагнюються, зокрема через поширювання гасла „свідомого материнства“, то наказом хвилини є станути до боротьби з цим загрозливим лихом у першу чергу зорганізованим лавам жіноцтва.

Автім всі ми повинні памятати, що такі великі державні нації, як німецька, італійська та японська, не обмежують приросту свого молодого покоління, хоч дусяться у своїй вужчій батьківщині, але навпаки: всіми силами пособляють тому зростові та шукають нових вільних просторів під сонцем. Франція зробила навпаки та довела до вкорінення системи двоїх дітей у родині і нині в полудневій Франції великі простори землі заливають уже італійські кольоністи, а значіння і сила Франції паде в Европі з дня на день, не зважаючи на велику її перемогу у світовій війні.

Тому ясно, що ми не сміємо піти за гаслом „вільного материнства“, якщо хочемо здійснити свій національний ідеал і виконати призначену нам історичну місію на Сході Европи.

такувати ересі, що австрійський канцлер Шушніґ „переміг“ Гітлера. Зобовязування не вмішуватись у внутрішні відносини Австрії не беруть у віденських кругах надто поважно. В кожному разі сподіються допливу німецьких нац.-соц. агітаторів після недалекого знесення 1000-марочної такси для подорожей в Австрію. А тягнути господарські користи з оживленого туристичного руху австрійські готелярі тепер, у середині сезону, вже напевно не зможуть. Так отже з нового миру малощо позитивного для Австрії лишається. Ба, ще до того обмежено в ділянці заграничної політики ще більше, як досі, самоозначення Австрії. Коли вже досі т. зв. римські протоколи примушували Австрію придержуватись постійного контакту (контролі) з Римом та Будапештом, то від тепер долучується сюди ще й Берлін. Якщо впр. австрійський уряд міг досі, грозячи реставрацією Габсбурґів, виявити деяку зовнішньо-політичну активність, то тепер відпадає така можливість принайменше на довший час. Габсбурське питання відкладено на вигідніший час. Ясно, що Австрію слід від тепер уважати тільки обєктом, а вже не субєктом на політичній арені Европи. Її зредукували до ролі буферної держави між Італією та Німеччиною, та й то лиш доти, доки теперішня констеляція европейської політики вимагає італійсько-німецької кооперації. На постійне Австрія вже не може творити рівночасно вихідної точки німецьких та італійських аспірацій на Наддунайщину та Балкан.

Покищо загально-політичне значіння австрійсько-німецької угоди з природи річи лежить ще й у чомусь іншому. Австрію включено саме тепер міцніше у склад комплексу держав, до котрого належить крім неї Німеччина, Італія, Мадярщина та правдоподібно й Польща в Европі і Японія в Азії. Це той бльок держав, що представляє найсильнішу запору проти большевизації Европи, яка, як показують останні випадки у Франції та Еспанії, зробила безперечно нові поступи. Ведена Мусолінім та Гітлером політика, як говорять самі факти, прямує до того, щоб прихилити й Англію до тої протисовітської концепції. Не виключене, що це, не зважаючи на абісинські діференції, небавком здійсниться. Коментарі англійських щоденників до австрійсько-німецького миру в кожному разі значно більше прихильні, як коментарі французької або чеської преси, отже опінія тих держав, що є в тісних союзних взаєминах з червоною Москвою. *Віденець.*

Відновлення австрійсько-німецької приязни.

(Від нашого кореспондента.)

Від Ред.: На тему замирення між Австрією та Німеччиною принесли ми вже перед кількома днями статтю: „Нині даємо ще голос у цій справі нашому віденському кореспондентові.

Відень, 17. липня 1936.

Про переговори, що від тижнів велися у Відні з німецьким послом Папеном, австрійське населення знало дуже мало. Наслідком уніфікації преси не писали газети про цю справу нічого. Що більше, всі вістки заграничних ґазет про цю справу відразу були дементовані. Тим більша була для психольогічно на такий переворот офіціяльної опінії зовсім не приготованої суспільности несподіванка, коли вечором 11-го липня проголошено суспільности „замирення“ між Австрією та Німеччиною.

Оскільки можна пізнати зі змісту нової угоди та офіційних коментарів до нього, то ініціятива до покінчення майже трилітнього конфлікту між віденським та берлінським урядом не лежала ні тут, ні там, але в Римі. На голосному „ні“ Риму скінчилося свого часу питання „аншлюсу“. з Риму дістали восени 1935. р. женевські заступники Австрії та Мадярщини директиви щодо спротиву проти санкцій, Рим є й тепер тим чинником, що не для гарних очей австрійців але з огляду на свою европейську політику вимагав від віденського уряду замирення з Німеччиною.

Німеччина, побачивши в моменті нового французько-англійського порозуміння свою користь із замирення з Австрією, пожертвувала ради кооперації з Італією тимчасом своєї претенсії на прилучення Австрії. Вона, як пишуть, зреклася всякого вмішування у внутрішні відносини Австрії. Але всеж таки вдалося їй упхати одного німецько-національного політика, мін. Ґляйзе-Горстенав у склад австрійського уряду. Дальше їй удалося видістати кілька лідерів бувших австрійських національних соціялістів з вязниці, як нпр. б. міністра Рінтелена та б. президента поліції Штайнгайзеля і сотки інших політичних вязнів-партійників. Крім того, що може й найважніше, віденський уряд зобовязався додержуватися спільної „німецької“ лінії в заграничній політиці.

По австрійському боці видатніших користей нового „мира“ покищо не видно, так, що годі при-

Реальна підстава.

Як марнується наша інтеліґентна молодь.

(Докінчення.)

V.

Ми є свідками великої перебудови світу на нових основах. У всіх державних народів молодь, молода інтеліґенція йде в перших рядах. З другої сторони всюди йде акція помочі для молоди, для молодої інтеліґенції. На наших очах Німеччина, завдяки своїм таборам праці і публичним роботам, новим фебрикам і підприємствам іде назустріч потребам німецької молоді, головно молодої інтеліґенції.

Недержавна нація — жиди перешколює у своїх гашарах тисячі молоді і пристосовує їх заняття до потреб Палестини та практичних можливостей праці на ріллі і в ремеслі. Для тої цілі створено централю і каси Ґмілат Хесед, які вишукують для молодих нові джерела утримання і на початок праці дають безвідсоткові кредити.

Живемо в часі політичного реалізму. Цей політичний реалізм вимагає зєднання молоді із старшим громадянством, а це зможе прийти щойно тоді, коли прийде актуалізація цієї проблеми. Нормалізаційна політика відкриває великі можливости плянової праці на внутрішнім фронті нашого життя. Щоб розгорнути працю в ширину, треба зєднати собі молоду інтеліґенцію. Вона з природи речі виступить на фронт праці щойно тоді, коли побачить, що старше громадянство поважно розгортає пляни заняття для неї і послідовно шукає фондів на цю ціль.

VI.

Вдумчивий читач, читаючи ці завваги та значні нашу сумну дійсність, похитне головою та іронічна усмішка зявиться на його лиці. „Щож ми бідні можемо зробити для кращої долі нашої молодої інтеліґенції, як можемо створити для неї реальну основу праці“?

Відповідаю: *дуже багато* — навіть нині — у цих наших злиденних обставинах можна зробити. Всі ці 7.000—10.000 наших інтеліґентів — обох полів — могли би знайти хліб і працю серед громадянства вже в найближчих літах, якби наше

культурно-економічне життя ми зуміли піднести на вищий щабель розвитку. А це можливе тоді, коли ми як зорганізований колектив сотворимо великий плян загально-національної *самопомочі*, коли опрацюємо програму розвитку кожної ділянки нашого життя на яких 10 літ. До праці у всіх її ділянках треба втягнути молодь, яка радо стане до праці, коли буде звязана забезпека її будуччини.

Щоб здійснити широкий плян — треба великих грошей. Гроші міг би дати зорганізований в сільських кредитових кооперативах цілий нарід. І ось відкривається — вже нині перед молодою ґенерацією — конечність: стати чинними робітниками в ощадностевій роботі. Треба цю роботу зробити масовою, навчити загал ощаджувати. Пропаґанду треба повести так, щоб кожний українець чи тут чи на еміґрації місячно ощаджував хоч би 1 зол. і ці гроші зложував у наших кредитових установах. Далі треба закладати по всіх селах кредитівки під патронатом РСУК у Львові. Для тих, що не вірять у такий успіх, нехай село Ляшки біля Львова, що за 10-ть літ зібрало 60.000 зол. ощадностевих вкладів у кредитівці — стане прикладом праці на селі. Якби молодь хотіла вложити свою працю в такому напрямі, то таких кас, як у Ляшках матимемо сотні, а далі тисячі. Завдяки їм створимо то, від чого інші практичні народи Заходу зачинають національний капітал, який дійшов би до міліонів, а ці міліони можуть знищити біду на селі і в місті.

VII.

„Нічні маячіння, фантасмаґорії" — скаже читач. „Деж це можливе у нас, народу що привик з фаталізмом дивитися на галицьку мізерію?"

Передовсім треба будити громадську думку; треба пропаґувати думку спільної праці серед громадянства всякими засобами якими розпоряджаємо. Преса, віча по повітових осередках, сходини ось засоби пропаґанди.

Ціла ця кампанія повинна бути зосереджена у Львові, а почин повинен вийти від політичного проводу. Треба влаштовувати тиждень молоді з метою навязати з молодими інтеліґентними силами звязок і всі ці розсіяні сили зорганізувати. Такі зїзди можна скликати у всіх наших більших осередках.

Для переведення культ.-господарського пляну і всесторонньої розбудови наших сил, мусимо зібрати увесь матеріял, яким можемо розпоряджати. При допомозі преси можемо перевести докладну статистику всі безробітних інтеліґентів. Для цього у Львові повинно повстати *статистичне бюро*, яке підготовило би відповідний квестіонар, маючи на увазі такі моменти, як вік, пол, родинний і маєтковий стан фаховість.

Крім цього треба заснувати у Львові Краєве Т-во „Українська Праця" враз з філіями — в краю, яке мало би на меті 1) зорґанізувати всю безробітну молодь, 2) самоосвіту, 3) науку практичних предметів через фахово-доповняючі курси, щоб уможливити працю в рільництві, ремеслі, торговлі, 4) творити табори праці. Повстання такого краєвого Т-ва „Українська Праця" у Львові а філіями в кожнім повіті втягнуло би молодь до конструктивної праці. Рівне відношення у такім товаристві до старших і до молодих (де Головна Рада і Повітова Рада повинна складатися по половині з представників старшого громадянства і молодшого), принесло би згідну співпрацю обох відламів нації.

Коли старше громадянство не займеться молоддю, не поможе створити йому будучности — то даремні всі поклики, бо шорав більше прірва між поколіннями стане народньою загибіллю. І тоді наш нарід знов стратить провідну верству, а втративши її, ми вернемось до часів аперед 1848. р.

Я. К. Ясеницький.

Звідомлення про присилку збірки.

До Хвальних Рідношкільних Організацій Львівського і Тернопільського Воєвідства.

За дозволом Воєвідства у Львові й Тернополі відбулася у днях 5.—7. липня ц. р. прилюдна збірка на потреби Рідної Школи. Головна Управа зобовязана здати звідомлення про вислід тієї збірки в означеному речинці.

Прохаємо і взиваємо всі Рідношкільні Організації (Кружки Р.Ш. й Повітові Союзи Кружків Р.Ш.) та всі інші громадські Установи, що **займалися переведенням збірки, щоб найдальше до 25. липня ц. р. переслали Головній Управі Р. Ш. зібрану готівку і коротке циферне зіставлення за повіт чи за Кружок Р. Ш.**

З ощадностевих оглядів іншого упімнення не висилаємо. Тому, що дехто зі збирачів чи організаторів збірки міг би не завважити цієї оповістки, прохаємо тих ВП. Громадян, що її прочитають, звернути на неї увагу дотичним кругам на цей наш поклик.

Не тільки інтерес Рідної Школи, але й інтерес кожного збирача, а навіть усього громадсько-організаційного життя вимагає, щоби **вся збірка прийшла в готівці до Головної Управи Р. Ш. та щоб були на час усі звідомлення з місць.**

Головна Управа Рідної Школи.

З польської преси.

Вивищення ґен. Ридза-Сьміґлого і конституція.

Нове становище ґенерального інспектора збройних сил викликало у пресі широкі коментарі.

„Варшавскі Дзеннік Народови" стверджує з іронією, що „конституція, яку санація преса хвалила як таку тривку, підпала ревізії вже по 15-ох місяцях... Між президентом та урядом повстає нова інстанція „першого співробітника президента, якому уряд підлягає а тим самим є перед ним відповідальний. Тим способом його відповідальність роздвоюється. Є це стан, невідомий в устрою ніякої з істнуючих держав... Та в умовинах, у яких живемо, годі взагалі чомунебудь дивуватися".

Також „Наш Пшеґльонд" називає аванс ген. Ридза-Сьміґлого зміною конституції; „входимо на шлях авторитативної держави". Можна сказати, що конституційний закон підпав еволюції від самого початку, що інтенції його авторів не здійснені, що знівечено наміри Славка: дати повну владу законові".

Автор згаданої статті вважає, що тепер ген. Ридз-Сьміґли займатиме до президента приблизно таке становище, як Мусоліні до короля. Дотепер був він лише членом тріюмвірату, разом з премієром та міністром закордонних справ — від нині разом з президентом прийматиме премієра і міністрів. Всі державні справи

о. О. ПРИСТАЙ. 61

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Остовпівши, я ледве промовив:
— Що властиво ви розумієте під тим?
— Я вас добре „цупну" зі своєю жінкою, — грозив пан „професор". — Ви зробили пекло в моїй родині... Ви наговорили самі брехні моїй жінці... Ви наюдили її на мене і розсварили її зі мною... Ви відчужили жінку від чоловіка!...

Тепер я освідомив собі ясно, що впав до рук „голдапса"[1]), що наказує нападеному піднести руки вгору, а сам обшукує кишені і грабує. Та згідно з нашою умовою, я мав право стягати гроші на рахунок позички при кожній нагоді. Трапилося, що в парохії були два похорони. Ту частину винагороди за них, що припадала дякові, я задержав і дав йому тільки посвідку на 10 долярів, що були черговою сплатою позички.

В Америці не вільно затримувати зароблених грошей, що належаться робітникові. Їх треба виплатити йому. Про це право знав кожний і не було воно тайною також Л. Угринові. Він скористав з нагоди і віддав справу адвокатові, що наложив т. зв. „атачмент"[2]) на мою платню. Суд заборонив виплатити мені її, доки не віддам „покривдженому" дякові його заробітної плати. Так не дістав я цілий місяць моєї платні. Я звернувся до свого адвоката. Той сказав, що я мав повне право задержати тих 10 долярів, бо довжник був добровільно згодився на такий спосіб віддачі довгу. Мало прийти до судового процесу і я мав стати на термін та світити своїми очима і сивим волосом у суді!

Американці, треба признати, дуже поважали своє духовенство, зокрема католики. Як католицький душпастир, хоч і східнього обряду, тішився я серед чужинців великою пошаною, тимбільше з огляду на мій сивий волос. Жадний католицький священик не ставав тут перед судом і не процесувався, хіба, що справа була вельми важна й не залишалося іншого виходу.

Я не зважувався процесуватися, тимбільше через дрібницю, щоб не понизити свого духовного стану і не викликувати згіршення серед громадянства, що звичайно з цікавістю стежило за судовими розправами, та щоб не зразити собі тамошнього католицького єпископа.

Місцевий ірляндсько-католицький єпископ був зі мною особисто знайомий. Я був у нього кілька разів, як відпоручник нашого єпископа у справі греко-католицької церкви в Ню Бритен, що вела тоді процес з відступниками. Мене знало багато гартфордських громадян ріжних націй, конфесій і суспільних станів. Зваживши те все, прийшов я до висновку, що доцільніше буде, як відріжу полу й утечу від біди, себто признаю „професорові" Лаврентієві геніяльність у його хитрощах і зречуся своїх грошей.

Коли я відступив від процесу, то деякі мої парохіяни взяли мені це за зле. Хоч більшість і то найповажніших признала, що моральна перемога на мому боці. В очах своїх людей і чужинців я виріс, як священик, що шанує свою гідність.

•

Церковний комітет виповів Л. Угринові посаду до визначеного речинця, але під умовиною, що як він не поправиться, то його можуть кожної хвилини видалити з парохії. Л. Угрин почав протинаступ. В парохіяльній школі намовив дітей, щоб перестали ходити до мене на катехизацію. Хотів показати, що дітвора не любить „старого", тобто мене, зате пропадає за паном „професором". Одночасно заповів проби хору для підготови Шевченківського концерту. І тут мав лише свій особистий інтерес; хотів похвалитися, що і хор стоїть, як мур, за своїм дириґентом. А якби церковний комітет спротивився його дальшій роботі в парохії, то всіх комітетових на чолі зі „старим" міг він назвати хрунями за те, що не люблять найбільшого українського поета Т. Шевченка.

Нарешті церковний комітет переконався, що з таким вигадливим „професором" далеко не зайде і виповів йому посаду. Виплатив ще йому платню на дальшого пів місяця, сподіваючись, що біда щезне і в парохії знову настане спокій. Але склалося інакше Угрин заскаржив церковний комітет до суду за те, що йому не виплатили платні за цілий місяць. Окрім того дав видрукувати у кількасот примірниках крайно неграмотну і демаґоґічну відозву, яку розкинув по цілій парохії.

В той сам день, коли скликали протестаційне віче Лаврентія Угрина, відбувалося в нашій гартфордській церкві посвячення воскових свічок трьох тріщь і двацять звичайних свічок, що їх повиливав парохіяльний урядник, гром. Чехович, з воску власної пасіки. По Службі Божій влаштували своїм коштом парохіянки А. Бойкова й М. Гриньчукова спільну товариську перекуску для парохіян і для тих, що „тримали світло" до посвячення. Ця гостина відбувалася в тій самій церковній галі, де хотів мати свій мітінґ наш виповіджений дяковчитель. На гостину прийшли теж деякі його прихильники. Вони враз з іншими перекусили, вислухали мою промову, заспівали „во здравіє і во спасеніє" добрим парохіянам та не знати вдоволені чи ні, але напевне ситі пішли собі додому.

Тоді було там більше людей, як звичайно, бо чимало сподівалося заповідженого мітінґу. Тому було і більше пожертв на церкву. Зібрали 32 дол. і 20 центів. А найгірше вийшов пан „професор", втративши добру посаду саме в тяжких часах великого безробіття. На ньому сповнилися слова Великого Вчителя, що злих злі погублять їх. (Далі буде).

[1]) Hold up hands!
[2]) Attachment

підлягатимуть тепер його компетенції вже зовсім формально. „Варшавскі Дзенік Народови" уважає, що коли вже необхідно було ввести того рода зміну, лучше було вивищити прем'єра — суцільність виконавчої влади скористалаб на тому багато.

Цікаво, що проурядова преса уникає коментарів, вдоволюючися ідеольогічними загальниками. Одинока „Польска Збройна" отверто натякає, що йде тут про застосування гітлерівського „фірерпрінціпу".

—o—

Шануймо себе перед світом!

„Якби ви вчились так, як треба, то й мурість би була своя" — так писав колись Шевченко, коли дивився на своїх земляків і паленів із сорому за їх неуцтво. Слова Шевченка не втратили ані крихітки зі своєї вартости, а навпаки: їх значіння щораз більше. Бо чиж нинішні наші дні так дуже ріжняться від доби Шевченка?

Знання чужих, а головно клясичних мов у нашім громадянстві нині таке мінімальне, що справді треба нераз руки ломати. Коли старше громадянство ще знає хоч одну із чужих мов, головно німецьку, не рідко французьку, а деколи й англійську, то молодше, вже повоєнне покоління, з невеличкими винятками не знає добре не то одної з чужих мов, але навіть своєї рідної. Видко це на кожному кроці. Коли нині доводиться студентові вчитися на вищих школах, він стає безрадний. Знаємо, що всякі науки, головно технічні, математично-природничі тощо, розроблені переважно в чужих мовах. Тому й не диво, що всяка наука перед нашим молодим громадянином замкнена на чотири замки.

Так справа стоїть із нашим молодшим громадянством. Але щож йому дивуватися, коли навіть по наших редакціях брак нераз найелементарнішого знання чужих мов. Ось стояло на цілу довжину в „Українських Вістях" з дня 16. VII. ц. р. на одним з чільних місць написане „Furor Teutonica". Може це для когось друкарський чортик чи щось подібного, але для всіх, що хоч дещо вчилися латинської мови, це — дивовижа. Не пишу цього в якімсь злобнім намірі, але попросту сором, що такі речі можуть у нас появлятися друком. Та це не один спорадичний випадок, бо їх у нас повно на кожному кроці. Десь в котрімсь з зимових чисел 1935-36. р. одного нашого місячника появилася довша стаття, де аж кишить від помилок в латинській мові. Або знову перед роком чи може двома читаю в однім нашім популярнім тижневику статтю, де приходить імя „Деніс з Галікарнасу". Бідака автор не прочуваючи, що на світі істнував колись грек Діонизій Галікарнаський, переписав з якоїсь французької книжки дослівно „Дені". А чи може не чуємо нераз такі фрази, як summa ius, summa iniuria?

І такі речі читають не тільки свої, але й чужинці. Що вони собі про нас подумають? Яке ми свідоцтво видаємо собі про себе? Таж одна така фраза на чільнім місці часопису дискваліфікує і даний часопис і кидає тінь на культуру народу. Замало прочитати якусь книжку і зараз ставати вчителем народу. Треба передовсім самому вчитися, вчитися і ще раз вчитися. І чиж це поширювання знання серед широких шарів народу, коли ті, що повинні знати мову, на яку покликуються, показують, що її не знають? Коли вже хтось хоче пописатися якоюсь чужою фразою, а не знає її добре, тож на це має книжки, всякі словники та енциклопедії. В Китаю за одну букву не на своїм місці в першім китайськім часописі і в Англії за таку саму помилку в першім виданні Біблії покарали смертю редакторів; а в нас навіть оком не моргне.

Пишу про те тому, бо ця справа болить кожного українця. Часопис іде у світ і поширює знання та не повинен його викривляти ані ним нехтувати.

Д-р Микита Думка.

—•—

Страхіття майбутньої війни.

Остання світова війна вжила в більшому розмірі боєві гази, які спричинили великі страти в людях, а саме у всіх воюючих державах було загазованих 1,009.038 осіб, з чого померло 78.390 осіб. Ще ширше використали гази в італійсько-абісинській війні, і головно завдяки газам та невмінню боронитися перед ними абісинці програли війну і втратили державну незалежність. У майбутній війні, яка ось-ось може вибухнути в Европі, гази відіграють важну ролю, а їх наслідки будуть ще страшніші, як в останній світовій війні. Метою найближчої війни буде здеморалізувати та винищити передовсім цивільне населення при допомозі летунських та газових атак. Від них потерпить неприготоване до оборони цивільне населення, бо військові частини будуть вивінувані у всі засоби оборони, а одночасно будуть атакувати такою самою зброєю ворога і будуть менш більш приготовані на ворожі газові атаки.

Та найбільше потерпить у найближчій війні українське населення, бо досі властиво ніхто не старався освідомити широкі селянські маси про гази, як їх уживати підчас війни та про найпримітивніші способи самооборони перед газовими нападами.

І тому хочемо в невеличкій статті звернути увагу нашого громадянства на цю велику небезпеку. Читаємо в чужих газетах, що всі европейські держави крім інтенсивного приготування до газової війни одночасно мобілізують цивільне населення до протигазової оборони у відповідних товариствах, як нпр. у Польщі, у Совітах, у Німеччині, Франції, Англії, Чехословаччині. Ті організації, що мають сотнітисяч, а то й міліони членів, повчають їх, як боронитися на випадок газової атаки, будують публичні протигазові захисти, організують т. зв. домові комітети для організованої оборони і протигазові захисти, де найдуть оборону мешканці в часі газового атаку. Та в нас ні інтелігенція, ні село, не знають про це нічого. Приклад нещасливої Абісинії повинен відкрити очі нашій суспільности, щоб вона застановилася над тою дуже важною справою і старалася приготовитися на всякий випадок до протигазової оборони. Наше село цілком неосвідомлене може в найближчій війні впасти жертвою цієї несвідомости.

Хочу подати кілька страшних фактів із твору англійського публіциста Б. Нікольса п. з. „Дзвін на трівогу", що появився в Льондоні в р. 1933. і викликав таке зацікавлення, що до жовтня того самого року вийшло його ще чотири видання та одночасно появився він у перекладі майже у всіх европейських мовах.

Подаємо у скороченні IV. розділ з тої книжки, п. з. „Щоб вас охопив жах"...

„Багато нісенітниць написано про ролю, яку відіграє ґаз у майбутній війні. Ґаз — це слово, що цілком природно викликує істеричний переляк у людей, що про нього читають чи дискутують. Тому здається мені, що буде доцільніше, замісць малювати плястичний образ немовлят, як їх обличчя чорніють від отруйливого ґазу в затишних англійських домах, посвятити увагу думкам знавців „военного ґазового ремесла", які на підставі дотеперішних досвідів із всесвітньої війни висказуються про те страшенне знаряддя смерти.

„Одним із найбільших англійських знавців у тій справі є проф. Й. Б. С. Гальдан, який подає, що в англійській армії було в часі великої війни 150.000 випадків затроєння газами, з яких померло серед страшних мук 4.000 осіб. На гадку проф. Гальдана, значна скількість вибухових матеріялів скинена на велике місто матиме страшні наслідки, і добре зорганізований повітряний напад викликав би необчислені шкоди матеріяльні і моральні. Поза випадками смерти від безпосередніх ударів шрапнелів або відламків металевих стрілен, богато цивільного населення удушилось би газами або згоріло би в домах, поцілених запальними бомбами. Підчас останньої війни, коли ще техніка повітряних нападів була недосконала, льондонська пожежна сторожа ледви могла опанувати всі пожежні пункти в Льондоні. Проф. Гальдан подає, що німці в першій атаці на Льондон 11. марта 1918 р. кинули на нього 150.000 іперитових бомб, які потягли за собою 4.500 смертних випадків, а одночасно далеко більша скількість цивільного населення покрита опареннями подібними до рака мусіло лікуватися по шпиталях. Населення Льондону не було як слід приготоване до повітряних атак, бо не мало ні захистів, ні протигазових масок.

Найважніші отруйливі ґази можна поділити на чотири роди:

Ґази першої ґрупи затроюють орґанізм, коли дістануться до легенів, але не шкодять шкірі. Підчас останньої світової війни найбільш уживаними ґазами того роду були **фосґен і хльор.** Ще неодин жовнір памятає, як переходячи через мрячливі великі салі, наповнені хльором, віддихав смоком ґазової маски і видів, що лискучі предмети з металю ставали зелені. А тому, що проти тих ґазів можна оборонитися при помочі ґазової маски, то з певністю у новій війні їх не будуть вже уживати. Вони вже перестарілі, так як лук і стріли супроти машинових крісів та гамат.

Ґази другої ґрупи, яких теж уживали в останній війні, це ґази, що витискають сльози з очей. Вони мають вартість тільки підчас несподіваних атак, коли військо не має ґазових масок або їх ще на час не вложило. Але й ті ґази вже перестарілі, бо і від них можна оборонитися масками. Правдоподібно будуть їх уживати головно в часі атак на цивільне населення і то головно з двох причин. Поперше тому, що ті ґази є розмірно ще „гуманні". Вони викликують лише тимчасову сліпоту на 48 годин, але вона получена із гострим болем очей. Тому здається можна буде їх уживати без остраху щодо закидів нелюдяности. По друге, такий ґаз хоч і не смертельний, то може викликати у противника метушню; що нераз може рішити про вислід атаки.

Третя та четверта ґрупа ґазів — це ті ґази, що їх властиво будуть уживати у найближчій війні. До третьої ґрупи належать ріжні **арсенікові дими,** нпр. **люізит.** В останній війні вживали їх небагато. Трудно собі уявити, що за наслідки вони малиб, бо на оборону перед ними ще не винайдено маски, яка далаб бодай частинну охорони перед ними. Один із знавців воєнних ґазів так описує діяння одного з ґазів цієї ґрупи: „Як оповідають ті, що мали нещастя найтися в обсягу дії того ґазу, біль голови від нього пригадує більш, спричинений водою, коли дістанеться в часі купелі до носа, але він без порівнання страшніший. Ті прояви супроводить почуття гострого страху. Декотрих жовнірів затроєних люізитом, треба було пильнувати, щоб не покінчили самогубством. Другі діставали тимчасового замрячення ума і намагалися закопатися в землю, щоб сховатися перед уявленим переслідуванням".

Деякі пари з тих арсенікових сполук нищуть ткані легенів, внаслідок чого затроєний таким ґазом вкінці просто топиться у власній крові.

Четверта ґрупа — це гризкі ґази, з яких найстрашніший є іперит. Щоби мати поняття про дію того ґазу, вистане сказати, що коли на 5 хвилин положимо на рукав убрання папір з одною краплею іпериту, то сама пара з нього проникне через рукав і через сорочку та викликує таке опарення руки, що вона не загоїться раніше, як шість тижнів.

В додатку до своєї блискавкової скорости та здібности проникання, іперит розлитий на землі, ще тиждень зберігає свої страшні прикмети. Тому можна припустити, що сто іперитових бомб кинених на таке велике місто як Льондон, може спричинити страшне знищення."

Про інші страшні ґази, вже винайдені та випробувані, і про ті ґази, які випробовують, а про які дуже скупі вістки доходять до прилюдного відома, не місце тут росказувати. Хібатребаб ще додати, що в р. 1935. в Америці винайдено ґаз, який перевищає всі тут згадані ґази. Той ґаз має потрійне діяння: поперше, він викликує страшний кашель і спричинює смерть від удушення. По друге, коли жертва намагається вийти із терену його діяння, то на чистому повітрі ще збільшується його діяння. По третє, той ґаз теж вибухає, коли його збереться у повітрі більша скількість. Він є без кольору, але із сильним запахом.

Іще одна небезпека загрожує цивільному населенню в найближчій війні, а саме бомби та малі посудини, наповнені заразнями пошесних недуг. І хоч цієї „зброї" ще не вживали в останній війні, то тепер над тою можливістю зау-

чуються бактеріольоги в Европі. І дуже можливо, що вже в найближчій війні ворожий летун буде з літака розсівати заразні чуми, носатини, холери або якоїсь іншої страшної зарази на запілля, а тоді жертвою впаде неосвідомлена маса цивільного населення, яка не буде знати, як перед тим нещастям боронитися.

Які висновки можна поробити з цих фактів?

Передовсім два: організувати цивільне населення до самооборони проти газових налетів летунів, а також, що особливо дуже важне: освідомлювати населення про газові засоби боротьби та про способи оборони проти них.

Ми, [illegible] що не маємо засобів до активної оборони, мусимо навчитися боронити себе і наше майно всіми пасивними способами, мусимо для цієї мети себе організувати. Особливо на інтелігентній верстві нашого народу спочиває велика відповідальність, коли воно занехає праці в цьому напрямі.

І. Ч.

Положення у Кантоні.

КАНТОН, 20. 7. ПАТ. Причалив відділ японських морських стрільців щоб хоронити японських громадян. Ген. Югамму відійшов зі 60 тисячами вояків на південь.

ШАНГАЙ, 20. 7. ПАТ. До Нанкіну причалила кантонська ескадра, що покинула армію Ченчітанга.

Жиди проти Данціґу.

ЖЕНЕВА, 20. 7. ПАТ. Голова жидівської делеґації д-р С. Візе вислав до мін. Ідена як предсідника Ради Ліґи телеґраму, звертаючи його увагу, що зміна конституції Данціґу нарушує права тамошніх жидів, запевнені Ліґою Націй.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Анґлії на зборах фашистів дійшло знову до сутичок зі соціялістами.

Мексиканська електрівня дальше страйкує. Дирекція товариства, що експльоатує мексиканську електрівню (з осідком у Брюсселі та Льондоні) відкинула домагання страйкарів.

Турецький уряд уважає себе звільненим від середземноморського пакту.

Німецька поліція видалила з Берліну всіх циганів до недалекого місточка Марцан.

Австрійський канцлер Шушніґ виїхав до С. Гільґен у Тиролі. Дуже близько, по другому боці кордону, у Берхтесґаден, перебуває Гітлер.

Міжнародній конґрес присвячений орґанізації ферій та відпочинку збереться цього місяця в Гамбурґу.

З орґанізаційного руху.

Повітовий Народній Зїзд у Золочеві.

Дня 6. липня ц. р. відбувся Повітовий Нар. Зїзд у Золочеві. Явилося 96 відпоручників 40 громад повіту. На зїзд прибув посол золочівської округи п. В. Кузьмович, який виголосив довший реферат про теперішнє політичне положення українського народу та про праці Української Парляментарної Репрезентації. Після реферату була дуже оживлена дискусія, в якій забирало голос кільканадцятьох промовців. Висідом дискусії були такі резолюції, які Зїзд приняв одноголосно.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

I. Повітовий Зїзд У. Н. Д. О. в Золочеві, вислухавши звіту посла В. Кузьмовича з парляментарної діяльности, висказує свому політичному проводові довіря.

II. Одначе з огляду на те, що міродатні чинники проволікають залагодження мінімальних постулятів нашої Парляментарної Репрезентації, Зїзд взиває політичний Провід і Парляментарну Репрезентацію, щоб енерґійно домагались виконання в означеному часі наших слушних домагань.

III. Повітовий Народній Зїзд уважає за вказане прямувати до нормалізації українсько-польських взаємин лише під умовиною повної рівноправности обох народів на всіх ділянках державного й суспільного життя.

Зокрема Зїзд домагається: 1) скасування всіх приписів, що обмежують уживання української мови; 2) припинення кольонізації українських земель польським елементом; 3) привернення свободи обороту землею і наділення землею українських безземельних рільників; 4) допущення українців на нашій території до обняття всіх державних і від уряду залежних посад в такім відношенні, яке відповідає численности українського населення.

IV. Повітовий Народній Зїзд взиває українське населення до сконсолідування праці на всіх ділянках народнього життя та до енерґійного поборювання всякого партійництва.

Визнаючи працю Рідної Школи, Просвіти, Сільського Господаря і кооперації за головні основи розбудови життя українського народу, Народній Зїзд взиває всіх українців повіту, щоб поголовно до тих орґанізацій належали і сповняли вірно всі свої обовязки, звязані з приналежністю до згаданих установ.

V. В ділянці економічній Повітовий Народній Зїзд взиває українських рільників, щоби свої рільні продукти збували лише за посередництвом української кооперації, щоби в кожній громаді заложили і впінували збіжевий шпихлір при кружку „Сільського Господаря", щоби всіми силами старались розбудувати районові молочарні в повіті.

VI. Визнаючи позашкільну освіту молоді за головну основу розвитку нашого народу, Повітовий Народній Зїзд взиває просвітянську і рідношкільну орґанізацію та орґанізацію „Сільського Господаря", щоби спільними силами влаштували самоосвітні гуртки і секції хліборобського вишколу молоді; Зїзд взиває українське населення, щоб постаралося про масову участь молоді в тій позашкільній освіті.

VII. В справі фізичного виховання нації уважає Повітовий Народній Зїзд за вказане створити одноцільний провід для всіх руханково-спортових та пожежничих орґанізацій і доручає Повітовому Народньому Комітетові, щоби в цьому напрямі поробив відповідні заходи на терені золочівського повіту.

VII. Для сконсолідування й узгіднення народньої роботи в повіті Повітовий Народній Комітет у найближчій майбутности скличе Зїзд, у якому вирішив би програму праці освітньої, економічної і господарської на терені повіту — під оглядом самооборони інтересів нації.

Після цього Зїзд вибрав нову повітову управу, до якої увійшли м. ін. о. д-р С. Юрик як голова, д-р Ваньо, д-р Безпалко і д-р Дороцький (як представник Олещини) та інші.

Ширіть наш часопис!

Коли буде розправа за ендецький „заязд".

Слідство в справі нападу ендеків на Мисленіце під проводом інж. Добошинського ведуть у пяти повітах, що належать до судів краківського, вадовицького і новосандецького. Будуть переслухувати до 500 свідків. Тому то і слідство потріває ще зо два місяці. Можливе, що розправа буде щойно з початком нового року перед окремою каденцією суддів присяглих. Вязнична влада заборонила присилати інж. Добошинському книжки часописи. Не позволили також родині присилати харчі. З осіб, що брали участь у нападі, затримали 47. Інші відповідатимуть з вільної стопи.

Туреччина укріплює Дарданелі.

ЦАРГОРОД, 20. 7. ПАТ. Мін-тво війни опрацьовує програму ремілітаризації проливів, що почнеться вже нині.

ЦАРГОРОД, 20. 7. ПАТ. Населення обох побереж чорноморських проливів приготовляє гаряче повитання військам, що займуть здемілітаризовану дотепер смугу. Завтра відбудуться в Анкарі великі патріотичні збори.

Ю МІЛЛЕР.

ПРОТЕКЦІЯ.

Андрій вернувся пригноблений з міністерства освіти. Сказали йому, що вільна посада залежить виключно від міністра і що не можуть у цій справі приняти ніякого прохання. А для нього було би це ідеальне місце. Вже його дідо був довгі роки на тому самому місці директором шпиталю, то і тепер він не мусів би тинятись кудись по провінції, а міг жити надалі в старому родинному домі. Як приємно було би сидіти роками у великому сальоні з бібліотекою, що займала ввесь партер і дивитись на сад!

Ходив по цьому сальоні сюди й туди, огірчений і прибитий.

Механічно взяв книжку з полиці, перекинув її і поставив на те саме місце. Взяв другу. Все це старі раритети з дідових часів, у гарних палітурках, важкі та солідні. Один такий том похилиться і важко вирівняти цілий ряд. Щось зачіпилось на полиці. Він потягнув нервовим рухом ряд книжок і нараз упав зпоза нього маленький томик у жовтій шкірі з золоченими беріжками.

Мабуть не медичний твір. Ліричні поезії з 80-их років минулого століття. На першій сторінці присвята, написана чистим, гарним письмом, трохи дитячим: „Мому щирому приятелеві, що спас мені життя в незабудь — Іфіґенія Ґотіє".

Ах, мав-же цей той його дідо пацієнток! Поставив том на полицю, сів за стіл, закурив папіроску і почав читати ґазету. Ґазета видалась йому нецікава. Все думав про свою посаду і того міністра, від якого вона залежала. Ну, і кумедне-же це імя „Іфіґенія"! Як можна називати так дитину?! В якому патетичному тоні написала вона ту присвяту... Що могло їй бракувати?

Ґотіє, Ґотіє.. Таксамо називається той „його" міністер! Зовсім випадково таке саме прізвище. Цікаво, хто вона отта Іфіґенія і чи живе ще. Вона мусіла би мати тепер — поглянув на дату 1884. р. — ...о! стара дама, напевне вже мати. Шукав якогось звязку. Мав якесь таке почування, що треба щось шукати, дати собі раду.

Зателефонував до одного знайомого журналіста і довідався, що мати міністра справді називається Іфіґенія. При цій нагоді спитав теж, чи він, внук славного професора, не міг би добитись авдієнції в пані Ґотіє.

За короткий час прийшла відповідь, що вона прийме його. Андрій у піднесеному настрою, схвильований входив на другий день до дому пані Ґотіє.

Його приняла гарна, сива дама. Придивлялась йому тонизливо, якби зацікавлена його виглядом. Прочитала ще раз упівголос його імя на білеті і легенько усміхнулась. Привитала його чемним кивом голови і спитала:

— То ви той молодий Андрій? А чому ви не носите гарної, чорної бороди, як ваш дідо!

— Бороди? Нині ніхто не носить бороди.

Провів мимохіть рукою по своїх лицях і по густому волоссю.

— Я тільки так подумала собі.. Це була дуже гарна мода і деяким було дуже до лиця з бородою. Правда, що вона минулась. Чим можу пояснити собі ваші відвідини?

— Я прийшов до вас з одним проханням, достойна пані. Я чув нераз про вашу велику дружбу з моїм дідом і досі ще маю у своїй бібліотеці один томик, з присвятою від вас для нього. Чи не могли би ви мені допомогти дістати місце директора шпиталю, названого в честь мого діда? Про це становище рішає міністр освіти, ваш син. Чи не були би ви такі добрі промовити слово за мене? Я маю всі дані на це місце: і відповідні студії і кваліфікації і ця праця дуже мене захоплює.

— Дивіться, як це дивно? Отже ви кажете, що той томик з поезіями у шкіряній оправі істнує ще й досі? У тій самій кімнаті я вже раз розмовляла про ці поезії з вашим татом. Ваш батько відвідав мене і пригадав мені, якто ваш дідо врятував мене із небезпечної недуги. Ваш батько був тоді молодим архітектом і хотів дістати працю при світовій виставі. Мій покійний чоловік був тоді послом і мав великий вплив на цю справу. Я ніколи не використовувала становища свого чоловіка для протекції і зробила це тоді єдиний раз. І мушу похвалитись, що я допомогла йому до тої слави, яку він здобув.

— Отже мій тато був у вас? Дивне, що він ніколи про це мені не згадував. Чи його заохотив до тої візити тоді мій дідо?

У кутках уст старенької дами знову заграла усмішка і вона сказала:

— Ні, ваш дідо не міг би був його післати до мене. Але вертаймось до вашої справи. Чи ви все ще живете у старому домі, де така гарна бібліотека і такий гарний сад? Я пригадую собі ті [illegible] так живо, якби їх учора бачила.

— Так, я мешкаю там тепер сам, люблю [illegible] же той дім і важко було би мені його покинути.

— Тому, що ви сами звернулись до мене так щиро, то на цей раз мушу відступити від [illegible]

Повстанці заняли Мадрид?

ҐБРАЛЬТАР, 20. 7. Райтер. **Надійшли вістки, що повстанці заняли нині Мадрид.**

БАЙОН, 20. 7. ПАТ. З погранича повідомляють, що міста **Маляґа, Валядолід і Бурґос дісталися в руки повстанців.**

ПРОВІНЦІОНАЛЬНА ВЛАДА ПРИЛУЧУЄТЬСЯ ДО ПОВСТАНЦІВ.

РАБАТ, 20. 7. ПАТ. Радіотелеграми повідомляють з Більбао, що **цивільна влада Астурії прилучилася до повстанців. Як оповідають утікачі, що схоронилися до Танжеру, мінво внутр. справ має до диспозиції лише пробоєві відділи та добровольців. На їх думку нині правдоподібно ситуація вирішиться.** Ґен. Франко відлетів до Еспанії.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. **Радіо зі Севілі повідомляє, що повстанці заняли Андалюзію, Кастилію (без Мадриду), Араґон і Навару.**

ЛЬОНДОН, 20. 7. ПАТ. Торпедовець Чурука, який надплив з Мелілі, бомбардував учора Кадіз. **Вожд повстанців у Барсельоні піддався.**

МІНІСТРИ НЕ ВТІКАЮТЬ, ЛИШЕ КОМУНІСТИ.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. Члени бувшого уряду не виїхали. Багато комуністичних послів перейшло французький кордон.

Революційний рух кріпне, повстанці йдуть на Мадрид.

ВІДОЗВА ВОЖДА ПОВСТАНЦІВ ДО УРЯДУ.

ПАРИЖ, 20. 7. ПАТ. Ґен. Франко вислав до мадридського уряду протест проти бомбардування запілля і заклик перервати зайвий пролив крови.

А ВОНИ ВСЕ СВОЄ.

МАДРИД, 20. 7. ПАТ. Всі радіостації надали урядовий комунікат, що уряд зовсім панує над ситуацією.

КАНТОН ЗДОБУТИЙ.

ШАНГАЙ, 20. 7. ПАТ. З японських джерел повідомляють, **що передні сторожі нанкінських військ увійшли до Кантону.**

—o—

НОВИНКИ.

— **Дмитро Николишин,** відомий автор кількох пєс, викінчив свою останню працю п. з. „Синя Квітка“. Дія у ній відбувається в 1918 році, в часах наших визвольних змагань. Музичну частину написав М. Гайворонський; переливаються у ній мотиви стрілецьких пісень.

— **Спиридон Черкасенко** написав історичну родинну трагедію на 5 дій п. з. „Ясновельможна пані Кочубеїха“, де постать героїні, як і її відношення до Мазепи, поставлені у дещо відмінному, ніж дотеперішнім, світлі. Обидві ці новинки віддали автори виключно до вистав у театрі Йосифа Стадника, — і вони появляться на сцені в найближчому часі.

— **48 ступ. Цельзія у сонці.** Таку температуру нотували в неділю у Львові. Половина мешканців Львова порозїздилась до недалеких підміських околиць, частина облягала формально місцеві купальні. Перестерігаємо матерей, щоби не залишали дітей без опіки підчас цієї страшної спеки. Дитина, що задовго бігає по сонці, може легко дістати соняшний удар.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні держ. кл. льотерії впали такі виграні: 100.000 зол. на ч. 136803 97034, 50.000 зол. на ч. 56870, 20.000 зол. на ч. 190678, 10.000 зол. на ч. 88645 96723, 5.000 зол. на ч. 58408 118156 168215, 2.000 зол. на ч. 81180 111786 142241 142349, 1.000 зол. на ч. 4538 91131 127763 181137 181991, 500 зол. на ч. 24609 56050 108078 127466 176518 188259, 400 зол. на ч. 176 52467 84489 92527 98794 123529 133407 145779 146090 171321 173280.

— **Ощадність.** Міністр скарбу поручив центральним урядам висилати службово за кордон як найменше урядовців і то лише за згодою міністерства скарбу.

— **Зміни в поштових аґенціях.** В поштовій аґенції Львів-Персенківка завели телефонічну і телеграфічну службу в означених годинах денних. Нову поштову аґенцію відкрили в Бісковичах пов. Самбір.

— **Нова комета.** До землі приближається нова комета названа від свого відкривника Пельтіє. Якщо при кінці цього місяця атмосферичні умови будуть добрі, то комету буде можна побачити голим оком. Вона має форму дуже нерегулярну з коротким хвостиком.

— **Забагато газу** хотів напевно дати до бочок з пивом Оскар Екер з львівських броварів, бо з повітрям експльодував і відломки поранили незручного робітника.

— **Львівська хроніка.** Мечислав Васильків (Потоцького 36) ще 15. ц. м. вийшов з дому і дотепер не вернувся. — Таксівка ч. 7631 наїхала на трамвай лінії ч. 3. і легко ранила двох пасажирів. — Під впливом родинних непорозумінь Самуель Фрідман напився йодини. — Злодії вломилися до Жигмонта Марудого (Стрілецька пл. 2) та Іцека Каца (Ґолуховських 1).

— **Крівавий фестин.** В неділю 19. ц. м. підчас того, як відбувалося Сокільське Свято з Глиняних, в Задвірю кооператива та читальня „Просвіти“ влаштували фестин, на якому прийшло до бійки на ножі. Хлопці попилися та почали битися. Михайлюк Клим ранений ножем у серце негайно згинув, 4-ох бореться зі смертю. На фестині було присутніх около 800 людей.

— **Загадкове убивство.** Нині рано хтось застрілив через вікно 27-літнього Івана Климчука у Ставчанах б. Львова.

— **Злодії стріляють.** В Саджаві, пов. Станиславів, злодії застрілили Петра Мороза. Він сполошив їх підчас того, як хотіли обікрасти його хату. Як підозрілих затримали Дмитра Ґуляна і Дмитра Басарабу з Ляховець.

— **За звірське вбивство** арештували в Черниці коло Бродів рільника Гриця Росоловського. Він заманив до хати купця Хаїма Кнобля, з яким торгував, зарізав його, забрав гроші, трупа покраяв на кавалки і кинув до кльозету. Росоловський признався в слідстві до цього жахливого вбивства і описав його подрібно.

— **Краєва хроніка.** Мешканець Підгайчик пов. Рудки Ґ. Курило пробив смертельно багнетом у плечі 21-літнього Михайла Возняка. — В околицях Кут на полонині Прелужка приступив державний теольоґічний інститут до дослідних робіт на теренах, де сподіваються найти манґанові зложа. — Підчас бурі над Брошневом ударив грім у полі і забив двох рільників Миколу і Михайла Андрейкова. — Велика буря перейшла над Надвірнянщиною і наробила багато шкоди в полі. — В Олеші, пов. Товмач, Павло Сосяк розбирав гранату, яка його розірвала. — Микола Сисан з Ісай їхав із колодями так нещасливо, що віз перевернувся і придушив неосторожного фірмана на смерть.

— **Злочинний жарт.** На залізничій лінії Коломия—Свобода Рунгурська пастухи положили великий камінь на шини. Саме переїздив особовий поїзд, машина вискочила зі шин і поїхала яких 15 метрів по деревляних порогах. На щастя нiщо нікому не сталося.

— **Небезпечний кінь.** В с. Березиця, косівського повіту, підбіг до переходячого пасовиськом З. Ланевича кінь, який там пасся, і вкусив його в руку. Ланевич став утікати, але кінь дігнав його, кинув на землю й став його гризти та траґувати. З трудом відігнали цього коня від Ланевича. По дорозі до лічниці Ланевич помер. Що спричинило злість у коня, не знати.

— **Смерть у сні.** В Дубенщині наїхала жниварка у збіжжю. Від упливу крови та загального окалічіння Роґовскі помер у лічниці в Рівнім. ка підчас жнив на Тадея Роґовского, який спав

— **„Циганська любов“.** Не тільки в оперетці, але і в життю буває, що чоловік залюбиться і стратить голову. В дослівнім значінню сталося таке з румунським циганом Марком Дреляським, якого на підставі присуду суду в Араді недавно повісили за бандитизм. Він залюбився в красавиці Люні Мареску і для неї став бандитом. Всі грабунки, вломи та інші злочини він робив з тою думкою, щоби своїй любці запевнити добробут. Всю свою добичу складав до її ніг. Врешті піймали його в мешканні Люни Мареско. Марка повісили, Люна покінчила у вязниці самогубством.

— **Смерть за отроєння мужа.** В Льондоні засудили на смерть Шарльоту Браянт, що отруїла свого мужа. До останньої хвилини Шарльота клялася і запевнювала про свою невинність, але судове слідство зібрало такий обтяжливий матеріял, що вина отруйниці була очевидна. Це вже цього року друга жінка в Анґлії, що її засудили на смерть.

— **Арґентина без картопель.** Цього року в Арґентині неврожай. Парлямент ухвалив виасиґнувати 1.5 міліонів пезетів на закупно картопель в Европі. З Буенос-Айресу наспіло запитання до Польщі в справі достави около 50 тисяч скринь картопель. Польські часописи пишуть, що це замовлення дістане Великопольща.

— **Сніг і спека.** В той час, коли в нас страшна спека, коли в Америці люди гинуть з горяча, у французькім селі Дорш близько містечка Дуе впав сніг і температура значно понизилась.

— **„Не пожадай жени ближнього твого“.** Про це певно забули голови двох бесарабських родин, що жили зі собою в приязні, та помінялися жінками. Вони заключили зі собою писану умову на пробних 6 місяців. Найцікавіше, що умову добровільно підписали також і жінки. Але проба не вдалася. Одна жінка почала жалуватися, що її муж „на пробу“ бе і зневажає. Коли її жадання звороту правдивого чоловіка не хотіли виповнити, вона дала знати на поліцію і оба мужі роздумують тепер у вязниці та покутують за свій неморальний вчинок.

— **Російський барон шпигуном.** Перед воєнним судом у Парижі йде тепер розправа проти барона Сергія Штакельберґа, обвинуваченого в шпигунстві. По революції барон Штакельберґ утік до Франції, та як говорить акт обвинувачення, продавав іншим державам французькі пляни оборони.

— **Чорна біржа в Совітах.** В той час, коли так званих політично „неблагонадьожних“ комуністи розстрілюють або висилають на Соловки, на ріжного роду спекулянтів дивляться крізь пальці та часто самі комісари мають з ними спілку. Славне російське хабарництво процвітає далі. В останніх часах жидівські спекулянти найшли нове джерело доходу. Дістати мешкання в Києві чи Харкові майже неможливо без маклера або чорної біржі. Такому маклерові треба заплатити 300—500 рублів, за право замешкати в найденім маклером помешканні платять кілька тисяч рублів відступного. Як бачимо все це вже там було.

— **Самооборона в кольоніях.** Анґлійці орґанізують її у своїх кольоніях у Східній Африці. Для такої внутрішньої самооборони переводять реєстрацію всіх европейців у кольонії Кенія. Всі европейці, що замешкують кольонію

засади і допомогти вам. Я певна, що мій син мені не відмовить.

Андрій вернувся до хати у бадьорому настрою, гордий, що так енерґійно взявся до діла. Він мав враження, що його зверхна поява та його красномовство рішило тут про все. Таку стару, добросерду бабусю легко було обвинути довкола одного пальця! Як це вийшло комічно, що вона пригадала собі таку дрібницю, як якийсь томик поезій.

Він та його батько — єдині, за яких вона заступилась. Чи не було справді якихось ниток між нею і його дідом? Оця бабуся мусіла бути колись дуже гарна. Як гарно могла виглядати її усмішка у молодости. Дивне, що дідо міг колись кохатись... Це могло зовсім легко вийти. Він лікар — вона пацієнтка і ніхто міг про це не знати. Ніколи раніше не прийшло йому це на думку.

Його дідо вів колись лікарський щоденник. Тепер його зацікавило, чи не було там щось з його особистих заміток.

Прийшов до дому і почав нишпорити по біблютеці. Шукав на полицях і шухлядах, по закутках, куди ніколи не зазглядав, заки не найшов щоденника. Увесь запорошений і задиханий, добув якийсь старий зшиток і там найшов одно місце на якому зупинився.

„11. жовтня 1884. Іфіґенія Ґотіє. Неможлива кокетка. Покинула чоловіка і дитину на те, щоб чіплятись мене. Я відослав її після ділової лікарської розмови і передав опіці свому асистентові“.

Черекл. а. б.

належатимуть до організації примусово. Організацію будуть уважати як помічне військо і вона митиме дві секції: мужчини до 30 років і старші. Члени першої секції будуть обовязані відбувати військові вправи

——о——

З листів до Редакції.

Просимо помістити в „Ділі" отсе наше вияснення:

У звязку з крадіжю касових книг Повітового Союзу Кружків „Р. Шк." в Сокалі Рада цьогож Союзу стверджує, що голова Союзу п. д-р Лев Хомінський, в якого адв. канцелярії поміщається безплатно і канцелярія Союзу, в нічому не завинив у цій справі та з загиненням цих книг нічого спільного не має.

Справу крадіжи книг провірювала комісія, вибрана Радою Повіт. Союзу Кружків „Р. Шк.", зложена з п. Осипа Демчука, адвоката і членів Ради пп. Гриця Климова і Володимира Звадюка. Комісія ця, якої матеріяли і протоколи переслано Головній Управі „Р. Шк.", не устійнила ані справника крадежі книг, ані причини крадежі.

Заразом рішила Рада Повіт. Союзу Кружків „Р. Шк." упросити голову Союзу п. д-ра Льва Хомінського, щоб канцелярія Союзу могла і на будуче поміщатися в льокалі його адв. канцелярії.

ЗА РАДУ ПОВІТ. СОЮЗУ КРУЖКІВ „Р. Ш." СОКАЛІ:

о. Ст. Ничай
заст. голови.

В. Звадюк,
секретар.

Відозви й комунікати.

ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМЯТНИКА НА МОГИЛАХ БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ НА ЦВИНТАРІ В ЛІБЕРЦІ.

Українське Допомогове Товариство в Ліберці звертається оцим до всієї української суспільности з таким закликом:

На цвинтарі в Ліберці в ЧСР спочивають ті, що в рр. 1918—1920 померли як стрільці-скитальці бувшої Української Галицької Армії. Память їхню вшанували ми, їхні товариші, тим, що на їх могилах поставили ще 1926 р. величавий памятник. Але зуб часу робить своє і памятник поволи нищиться та вимагає постійної направи. Від великих морозів потріскали на ньому великі шкляні таблиці з написами. Їх треба негайно направити, щоб величавий памятник не втратив свого достойного вигляду і своєю руїною не приносив нам стиду у культурних чужинців. Самі ми не можемо цієї направи перевести, бо 70% членів нашого товариства є тепер без роботи і не можуть між собою зібрати потрібної суми, тому звертаємось за допомогою до нашої суспільности і на еміграції і в краю. Допоможіть нам, чим хто може! Дайте нам змогу зберегти памятку нашої славної Армії на чужині!

Жертви просимо пересилати на конто поштової щадниці у Празі ч. 34.529, в краю до Земельного Гіпотечного Банку, а за морем на конто „Živnostenská banka v Praze, CSR" та всіх її філій з зазначенням: „Український памятник Ліберець".

За Управу Українського Допомогового Товариства в Ліберці, ЧСР: Андрій Савчук, голова; Гриць Ґайоха, секретар.

П. С.: Всю українську пресу просимо передрукувати цей заклик.

——о——

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „ЧАРІВНИЦЯ" і ЗОЛОТА ДІВЧИНА".

„Чарівниця" це фантастична фільма, що нагадує неодну з першої доби кінової продукції, коли кіно старалось використати свої технічні засоби і дати те, чого не може дати театр. Бачимо, наче правдиву подію, леґенду про якийсь замок захований у недоступних горах із жінкою, що береже тайну вічної молодости. Замок находиться у країні первісних людей десь на межі вічних ледів і троніків, а постать володарки цього народу звязана з вірою в реінкарнацію душ. Кількох англійських мандрівників відкриває шлях до цієї таємної країни, буцімто випадково, а поправді тому, що одного з них тягне туди якась прадідна таємнича сила; він є перевтіленим вибранцем таємничої „богині". Вся ця фантастична історія виведена так, що можна придивлятись їй, як дійсній виправі до невідкритого краю, хоч і на хвилину не забуваємо, що все це стилізована фантазія з цікавими декораціями і танцями.

„Золота дівчина" — лірична комедія з кількома дуже добрими характеристичними сценами з нюйорського побуту. Головні ролі грають Джінджер Робертс і Франк Ледерер.

——о——

Дивогляди.

ҐРАМОФОН ЗАМІСЦЬ СОБАК.

Один паризький інжинір придумав новий спосіб проти злодіїв. Він виготовив грамофонові плити з гавкотом собак. Голос з них іде рівно що пів години чи години і злодії не мають певности, чи це голос справжньої собаки в хаті. Авта заступили коні, грамофони заступлять собаки, коти вже давно не ловлять мишей... Серед домашніх звірят починається справжнє безробіття.

КАПЕЛЮХ ЗАМІСЦЬ ГОЛОВИ.

Один американський фармер мріяв віддавна про подорож довкола світа. Коли Джон Саллей з Лейк Сан Крістобаль назбирав уже за десятки літ гроші на цю ціль і означив собі час подорожі — занедужав. Лікар заявив йому, що його здоровля не витримало би невигод довколасвітньої мандрівки. Саллей шукав когось, хто міг би його бодай заступити і знайшов. Найближчою істотою, з якою він не розставався 20 літ, був його капелюх. Він розіслав листи до ріжних залізничих, корабельних і летунських товариств з умовою, що на його місці їхатиме капелюх і той капелюх має вернутись цілий назад до нього. У кожному місці капелюх дістане малу етикету на доказ, що там був. Невідомо, чи за білет капелюха заплатив американський чудак ту саму ціну, що за себе. Невиключене, що згодом найдеться ще і друге американське чудачище, яке відкупить капелюх з такими подорожніми враженнями до якогось музею.

Спорт.

ЛЬВІВ: Україна ІБ — ТШЛ 4:3 (1:2)

Товариські змагання України ІБ із ТШЛ. закінчилися щасливою перемогою України. У першій половині гри переважає ТШЛ., що добуває двоє воріт. У другій половині спочатку рівнорядна гра; але опісля Україна бере провід у свої руки й добуває ворота зі стрілів Скоценя, Грицькова й Зубана.

ЛЬВІВ: Степ — Луг 5:2 (3:0).

Відплатні змагання, розіграні в Луговому Городі, покінчилися заслуженою перемогою дружини Степу. На дружині Степу пізнати вже працю тренера; якщо дальше так піде праця, то Степ зможе зайняти одно з кращих місць у табелі за мистецтво Ц-кляси. Ворота для Степу добули: Ощудляк (2), Паньчишин (2) і Фуглевич (1), для Лугу: Жовнір І. і ІІ. На згадку заслуговують: зі Степу Ґдуля, Фуглевич і Петрівський, з Лугу: Савчак і брати Жовніри. Суддював п. Худякевич. Видців до 600.

ЛЬВІВ: Степ — Знесенчанка 1 ,

БОРИСЛАВ: Сян — Кадімаг 2:2 (2:1).

У Бориславі розіграв Сян змагання з Кадімаг. У першій половині переважали жиди. Та згодом Сян переслідує під воротами С.К. Камідаг і зі стрілу Ільницького добуває вирівняльні ворота

ДРОГОБИЧ: Юнак ІІ. — Ватра 3:2. — Ватра—Стшелец 2:2.

КОЛОМИЯ: Погонь (Львів) — Репрезентація Б. і Ц-кл. 11:2. Погонь — ВК. Покуце 5:0.

САМБІР: Ф. К. Керілет ІІІ. — Корона 8:3.

Рівне. Мистецькі змагання „Макабі" в Польщі: Макабі (Варшава) — Гасмонея (Львів) 2:1 (0:1); Гасмонея (Рівне) — Гасмонея (Луцьк) 5:1 (0:1); Гасмонея (Рівне) — Макабі (Варшава) 6:2 (4:0); Гасмонея (Львів) — Гасмонея (Луцьк) 1:0 (1:0). Перше місце заняла Гасмонея — Рівне.

ВАРШАВА: Репрезентація Польщі — Фебус 3:1.

У суботу 18. ц. м. футболева репрезентація Польщі розіграла тренінгові змагання з будапештенським С. К. Фебус. По живій грі перемогли поляки 3:1.

ЛОДЗЬ. Фебус — Польща 4:4 (4:2).

Чергові змагання в Лодзі закінчились нерішеним вислідом 4:4.

ЗА ВХІД ДО ЛІҐИ.

СТРИЙ: Краковія — Погонь 3:0.
ЛЮБЛИН: Скода — Унія 4:0.
ЧЕНСТОХОВА: Бриґада — ЛТСҐ 1:
ТОРУНЬ: АКС (Хожув) — Ґриф 5:3.
ПИНСЬК: ВК Рівне — Котвіца 1:0.
КАТОВИЦІ: РКС. — Польонія (Перем.) 2:0.

ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ СЕРЕДУЩОЇ ЕВРОПИ.

БУДАПЕШТ: Уйпешт — Австрія 1:2 (1:0).
МІЛЯНО: Амброзіяна — Спарта (Прага) 3:5 (3:3).

Величезний успіх чеської та австрійської дружини. Відплатні змагання відбудуться у Відні й у Празі. Вже нині можна передбачити, що за чашу прийде до рішальних змагань поміж Спартою (Прага) та Австрією (Відень).

ЗМАГАННЯ ЗА ВХІД ДО ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖ. ЛІҐИ.

ЗЛІН: С.К. Батя Злін — Меріш Шенберг 6:2 (2:2).

ГРАДЕЦ: С.К. Градец Кральове — Вікторія Жіжков 0:2 (0:2).

По цих змаганнях стан табелі такий:

Вікторія Жіжков	5	4	1	0	9	13:5
Батя — Злін	5	2	2	1	6	13:8
Русь — Ужгород	4	2	1	1	5	11:7
Градец Кральове	4	1	0	3	2	2:7
Меріш Шенберг	4	0	0	4	0	5:17

З табелі видно, що боротьба за друге місце розіграється остаточно між С.К. Батя—Злін та С.К. Русь—Ужгород. Хто з них здобуде друге місце, той увійде до держ. ліґи.

В найближчу неділю грає С.К. Русь у Меріш Шенберг, 2. серпня у себе дома з Вікторією Жіжков, 9. серпня у Градец Кральове, 16. серпня у себе з С.К. Батя—Злін

ПРОГУЛЬКА ЛЬВІВСЬКИХ СОКОЛІВ НА ДНІСТРІ.

На водах Дністра плине від 12. VII. каюками прогулька львівських соколів (С.-Б., С. IV. і С. V.). Участь бере 16 осіб на 8 каюках. Виїхали Верешицею з під Комарна і 18. VII. минули Галич. Прогульку кінчать у Заліщиках.

Проф. І. Боберський поважно захорів на очі, так що мабуть на Олімпійські Ігрища не виїде

ПАШПОРТИ НА ОЛІМПІЯДУ.

Міністерство внутрішніх справ видало до всіх воєвідств обіжник у справі виїзду на берлінську Олімпіяду, такого змісту:

В днях від 1-го до 17-го серпня ц. р. відбуваються в Берліні Міжнародні Олімпійські Ігрища.

Особи, що бажають дістати пашпорт до Німеччини на Олімпіяду, повинні виказатись засвідченням Польського Т-ва Компензаційної Торговлі, яке стверджує оплату відповідної квоти за кредитовий лист (або акредитиву). Засвідчення це стверджуватиме кількість заплачених днів побуту на Олімпіяді, а при збірних пашпортах теж кількість осіб, що мають бути вписані до збірного пашпорту. Кредитові листи оплачувані по курсі 213.45 за 100 нім. марок. При індивідуальних пашпортах обовязує викуплення кредитового листа у висоті 20 марок за день. При збірних 10 марок за день. Спортові клюби, що хочуть дістати пашпорт для своїх членів, повинні заплатити пашпортову оплату по 80 зол. від особи за половину учасників вписаних на один пашпорт (друга половина звільнена).

На відворотній титуловій сторінці пашпорту буде поміщений напис: Олімпіяда.

Міністерство скарбу звертає увагу, що виїжджаючи на Олімпіяду, не вільно брати ніяких польських або чужих грошей окрім листа (акредитиви).

——о——

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ Gminy król. stoł. m. Lwowa. Lwów, dnia 15. lipca 1936. R. V. № 14. Treść: W części urzędowej: Regulamin pracy obowiązujący pracowników fizycznych zatrudnionych przy robotach Oddziału Drogowo-kanałowego Zarządu Miejskiego. — W części nieurzędowej: Sprawozdanie z zebrania wyborczego radnych miejskich z dnia 2 lipca 1936 r. Protokoły z posiedzeń Magistratu z dnia 2, 6 i 10 lipca 1936 r. Sprawozdania z posiedzeń Komisyj Rady Miejskiej. Sprawozdanie Miejskiego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku za miesiąc czerwiec 1936 r. Komunikat Zakładów Wodociągowych m. Lwowa o zużyciu wody z centr. wodociągu. Ogłoszenie przetargu na dzierżawę dwóch folwarków w Błotni. Ogłoszenie przetargu na sprzedaż drewna sosnowego w Brzuchowicach.

UKRAINISCHE KULTURBERICHTE des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes. Berlin, den 10. Juli 1936. Jahrg. IV. № 26.

BULLETIN MENSUEL de Renseignements Economiques et Sociaux. Rome, juin 1936. A. XXVII. № 6.

——о——

Листування Редакції.

Вп. Дописувачеві в Копичинцях: Допису про перші заг. збори злучених ПСК ми не дістали.

Вп. Д. Горняткевич, Кривеньке: Матеріял, про який згадуєте, надається радше до журналу, як до політичного часопису.

„Філятеліст", Заліщики: Заклику не містимо, бо від 12 літ виходить у Відні дуже добре редагований місячник „Український Філятеліст", який і так бореться весь час з матеріяльними труднощами і появляється правильно тільки завдяки залізній волі й витревалості видавця д-ра Івана Турина. Отже які вигляди може мати нове філятелістичне видавництво і який зміст його видавати?

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

Заліщики.

21. VII. „Ой не ходи Грицю (нова по станова).

Великий Театр:

Нечинний.

Театр Ріжнородностей:

Вівторок, 21. VII. год. 8. веч. Аб. 22. „Малощо не пошлюбив віч".

Кіна.

АПОЛЬО: „Княжна Чардаша" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Пекло Китаю" і „Жінка двох чоловіків".
ВАНДА: 1) „Маркіза Йоріссака". 2) „Пьні з Чорного Клюбу".
ҐРАЖИНА: „Остання стійка" і „Що чоловік робить в ночі".
КАСІНО: „Багряний цвіт".
КОПЕРНИК: „Чарівниця", „Золота дівчина" та Боксерський метч".
МАРУСЕНЬКА: „Четверта заповідь"
МІРАЖ: „Любовні маневри".
МУЗА: „Доктор Ікс".
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Останнє кохання".
ПАН: 1) „Опир", 2) „Кохає, любить" танує".
РАЙ: „Шалений поручник" і музична комедія.
СВІТ: „День великої пригоди".
СТИЛЕВЕ: „Химера гарної жінки" і ревія.
ТОН: „Осуджений" і „Вісім годин д-ра Моргана".
УТІХА: „Відважний ковбой" і ревія"
ХИМЕРА: „Людина зі стома масками"

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Берлін".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 21. липня 1936.

Відень (506,8) 17,30 Оперові арії, 22.10, 24.00 Танцова музика, **Прага** (470,2) 16.50 Сольо на флеті. 18.20 Німецькі народні пісні, **Париж** (1648) 17.30 Концерт, 22.45 Танк. музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.00 Сучасна камеральна музика, 18.30 Фортепянова музика, 20.10 Гарні вальчики — гарні пісні, **Букарешт** (364,5) 19.55 Румунські народні пісні, 22.20 Нічний концерт. **Будапешт** (549,5) 18,00 Сальонова музика, 21.20 Циганська музика, **Міляно** (368,6) 17.15 Танкова музика, 20.45 Колишня італійська оперова музика, **Рим** (420,8) 17.15 Солісти, 21.15 Концерт.

Середа, 22. липня 1936,

Відень (506,8) 11.00 Австрійський фестіваль, 20.00 Концерт оперетковоі музики, 22.10 Органова і фортепянова музика. **Братислава** (298,8) 11.05 Концерт, 19.50 Легка музика, **Прага** (470,2) 17.40 Сольо на саксофоні, 21.10 Камеральні твори Бетовена, **Париж** (1648) 17.30 Концерт симфонічної орхестри, 22.45 Танкова музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.00 Весела музика, 16,00 Пополуднева музика, 20.10 Великий концерт оперетковоі музики, **Будапешт** (364,5) 17.00 Веселий концерт, 21.55 Спів, 21.15 Концерт сальонової орхестри, **Будапешт** (549,5) 18.10 Циганська музика, 21.00 Концерт, **Міляно** (368,6) 22.00 Солісти, 22.45 Танкова музика, **Рим** (420,8) 20.45 Симфонічний концерт, 22.15 Весела музика,

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 21. липня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12,03 Популярний концерт, 12.55 „50 літ французької оперетки" — з гр. пл., 13.05 Полудневий денник, 14.30 „При чорній каві" — з гр. пл., 15.30 Господарські вісти, 15.45 Скринька П.К.О.. 16.00 „Пісня і пісенька" з гр. пл., 16.45 Гетьман Ходкевич — відчит. 17.00 Концерт. 17.50 „Тиси" — гутірка, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Скринька для дітей, 18.15 Якби я був королем — увертюра з гр. пл., 18,25 „Діти", 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Спів, 19.25 Веселий концерт, 20.30 Дещо про недискретність авторів, 20.45 Вечірній денник, 21.00 На селянськім весіллю, 21.30 Скрип. концерт д-дур Бетовена з гр. пл., 22.05 Спортові вісти, 22.20 Танкова музика.

Середа, 22. липня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка музика, 12.55 Кілька рад лікаря на літо. 13.05 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вісти, 15,45 Про те, як кравець Ниточка став королем, 16.15 Фортеп. музика, 17.00 Сальонова музика, 17.30 Спів, 17.50 Анегдоти з життя А. Жулковського, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Польські пісні, 18.25 Жінка у фашистівській Італії, 18.35 Програма на завтра, 18,40 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт народньої музики, 20.00 Північна музика — з гр. пл., 20.30 Мандрівка мікрофону по провінції. 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Твори Ф. Шопена, 21.30 Спів, 22.00 Спортові вісти, 22.15 Танкові форми в камеральній музиці, 22.45 Танкова музика.

Радіокутик.

ПРОГРАМОВА АНКЕТА „ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ".

У звязку з програмовою анкетою Бюра Студій, яка почалася 1. січня б. р. і закінчилася 1. квітня, надійшло до „Польського Радія" 14.000 відповідей від радіослухачів, на пересланих їм формулярах.

Такий формуляр має 63 питань, на які відповідали радіослухачі, висловлюючи свої уподобання та уваги на програмові теми або свої критичні завваги.

Скільки доброї волі виказала в цьому відношенні радіова авдиторія, скільки вкладено в цю працю запалу, свідчить факт, що поза відповідями на анкетових аркушах надійшло 1000 листів часто на кілька сторінок. Це були, так би мовити, старанно опрацьовані реферати на програмові теми радія.

Щоб опрацювати такий великий матеріял, заанґажовано додатково 10 студентів, які разом із постійним персоналом Бюра Студій перевели аналізу надісланих відповідей.

Картотека Бюра Студій заповнена 70.000 карток рожевими, блакитними і білими, на які втягнено уваги радіослухачів. Рожеві картки містять похвали, блакитні — ради і пропозиції, а білі — більш гострі і критичні слова:

Остаточне опрацьовання анкети в формі повного справоздання, займе час до осени, поки зявиться брошура, яку радіослухачі зможуть дістати.

Матеріял, зібраний анкетою Бюра Студій буде невичерпаним джерелом досвіду для Програмової Дирекції П. Р., яка зможе користати з нього, орієнтуючися в напрямних лініях уподобань радіослухачів. Це без сумніву вплине на щораз більше достосування радіової програми до побажань і вимог радіослухачів.

Щоб мати поняття про розмір праці виконаної Бюром Студій „Польського Радія" за кілька місяців, досить зазначити, що австрійська радіофонія опрацьовувала таку саму анкету за два роки.

БІРЖА.

Варшава 20. 7. (ПАТ)

Девізи.

Бельгія 89.45, 61, 27, Берлін 213.98 2.92, Данціґ 100.20, 99.80, Голяндія 360.20, 61.92, 59.48, Копенгаген 118.85, 19.04, 118.46, Льондон 26.61, 26.68, 26.54, Ню Йорк чеки 5.28 і 7/8, Ню Йорк каб. 5.29, 5.30 і 1/4, 5.27 і 3/4, Осльо 133.70, 134.03, 3.37, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.95, 21.99, 21.91, Стокгольм 137.30, 137.63, 136.97, Цюріх 173.05, 3.39, 271, Відень 99.20, 98.80 Італія 42, 41.70, Гельсінки 11.76, 11.70, Мадрид 72.70, 72.40, Монтреаль 5.28.75, 5.26.75.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.63—89.20, Доляри американські 5.30, — 5.27, Дол. канадійські 5.28.50—5.25.50, Фльорени голянд. 360.92 — 9.20, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 173.39 — 172.55, Фунти англ. 26.63 — 26.52, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.20—19.70, Корони данські 119,04, 118.20, Корони норв. 134.03—133.05, Кор. шв. 137.63—136.65, Ліри італ. 35—33, Марки фінл. 11.76—11.60, Марки нім. 145 — 140, Песети еспан. 63.00—61.00, Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 150—145.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 6 , серії 72—71, 5 конв 47, 6 дол. 57, 4 прем. дол. 47, 7 стаб. 44.

Акції.

Банк Польський 94, 92, Цукор 26.50, Лільпоп 12.10, Стараховичі 32.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 20-го липня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.15 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.20 „
1 кг. масла експорт. включно в експортовим опакуванням две зачет	2.20 „
1 л. молока	0·14 „
1 к. яєць	2.50—2.55 „

Тенденція на масло сильна, на молоко знижкова, на яйця слаба.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 20. VI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індики, індички 1. кл.	1.00 зол.
Качки товщеві 1. кл., ваги щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Кури молоді без остріг 1. кл.	1.00 „
Курята 1. кл. щойно від 0.80 кг. вгору	1.10 „

Приймає птицю тільки першої класи. Гірших сортів рішуче не приймаємо.

Ціни денні: тенденція на курята знижкова, на індики. качки, кури хвилево вдержана.

ВИКАЗ ЖЕРТВ

на воєн. вдів і сиріт по полеглих членах УАГ. за 1. піврік 1936: (в золотих).

Воєвідство Тернопіль:

Скалат. Дир. А. Ференц зб. Скалат-місто 42.40, Городниця 18.62, Жеребки Кор. 13, Жеребки Шлях. 6.54, Зарубинці 5.10. Іванівка 3.66, Колодіївка 14.45, Магдалівка 4.50, Новосідка Скал 8.92, Підзамка Гн. 3.45, Скалат Ст. 4.55, Качанівка 1, Криве 5.85, Турівка 6.30, Пащівка 17.98, Лука-м. 9.92. Остапє 9.46, Рожиська 13.38, Бірки м. 7, Волиця 4.85, Буцики 9.90, Вікно 10.67, Грималів 11.60, Зелене 9.70, Козина 2.50, Красне 3.70. Лежанівка 17.97, Паївка 4.20, Товсте 8.05, Оріховець 4.80, Мислава 6.95, Камянки 15.27, Мислава 10.75, Супрунівка 14, Росохуватець 4.58, Староміщина 11.99, Чернилівка 5.77, Колодіївка 11.64, Мовчанівка 1, Хмелиська 3.80, Гнідин 23.65, Кокошинці 11.14. Богданівка 15.77, Заднишівка 21.44, Скалат-м., Б. Онуферко 2, інж. А. Чемерис 1, Кокошинці, пар. ур. 8.

Теребовля. Союз Українок, Н. Мохнацька зб. Теребовля 43.67, Бернадівка 0.80, Брикуля Нова 8.91, Брикуля Ст. 3.22, Вербовець 7, Винявка 5.81, Гумниська 7.87, Говилів В. 4.50, Деренівка 4.55, Довге 5.58, Застіноче 2.54, Завдрість Ст. 3.93, Зубів 2.48, Ілавче 3.80, Кобиловолоки 7.15, Кульчики 2, Лошнів 2.10, Малів 4.52. Могильниця Н. 63.84, Могильниця Ст. 16.49, Мшанець 8.81, Острівець 5.13, Поплави 1.25, Романівка 6.10, Різдвяни 8.26, Сороцько 5.24, Семенів 4.01, Струсів 11.70, Слобідка Стр. 8.25, Янів 3.55, Я. Гошоватюк 2.40, Варваринці 1, Буданів. уч. П. Димідос 5, Теребовля, М. Заба 1.

Тернопіль Р. Цегельський зб. Тернопіль зб. на листи 90.30, зб. до пушок 82.76, Баворів 5.17, Байківці 1.40, Висипівці 3.45, Воробіївка 6.96, Городище-м. 5.95 Грядки 3, Глубічок Вел. 30.89, Денисів 16.65, Довжанка 16.40. Домаморич 13.67, Дубівці 11.20, Забойки 4.05, Заруде 2.20, Івачів Гор. 3.20, Івачів Дол. 5.49, Іґровиця 8.64, Кипячка 10.89, Конопківка 5.84, Константинівка 1.05, Купчинці 14.85, Кутківці 6.15, Вадичин 22.01, Лучка 1.60, Людвиківка 6, Малашівці 16.50, Микулинці 14.10, Мшанець 1.10, Мастасів 6.70, Оборинці 2.20, Острів 13.20, Петриків, 7.39, Покропивка 5, Плесківці 4.90, Пронятин 8.26, Прошова 18.18, Романівка 6.25, Русянівка 4.40, Середники 6.61, Серединці 3.35, Скоморохи 6.95, Слобідка 5.06, Стегниківці 12, Ступки 15.06, Товстолуг 8.55, Ходачків Вел. 3.10, Ходачків Мал. 15, Цебрів 14.59, Чернелів Руський 11.58, Черніхів 17.31, Чистилів 3 Чорториш 2.05, Шляхтинці 10.05, Глубічок Вел. 1.25, — А. Говда, Кізлів, о. М. Горин 15.20, Буцнів, М. Зварич 21.77, Малашівці, гр. кат. церква 2.50, Тернопіль, Згинович 0.1, М. Ковальчук 1, М. Никифорук 2, С. Врубельський 1.

Чортків. Галя Рослякова зб. 275.03.

Лемківщина: Ланьцут, д-р В. Кіндрачук 10, Стрижів, Г. Білинський 2, Лежайськ: П. Ковальчук 0.50, Ряшів, Л. Посацький 5, Горлиця, М. Кушнір 2, Сокільники к. Надбер., І. Лобай 1. Жарнова, В. Загаровський 2, Грибів, Н. Лозинська 1, Воля, В. Вишнеський 1, Кросно, М. Копистинський 2, Кшалка, Р. Бачинський 1.50, Іздебки, В. Цириль 1, Динів, О. Дутчакова 1, Городисько, К. Васильченко 1, Гладишів, пар. ур. 11.50.

Волинь: Луцк, М. Єрмолаїв 1, О. Сокаль 5, М. Орек 1, д-р Л. Зарицький 1, Рівне: уч. А. Вівчарук 1.50, д-р Р. Могильницької 5, Мізоч, д-р М. Фридрих 2, Ліпе, С. Северинюк 1.50, Рудка—Дубно, О. Заказужний 1.

Польща:

Варшава; П. Сікора 2.50, Ф. Майстер 3, Др. Р. Смаль-Стоцький 6, Е. Кордубова 2, С. Лукасевич 2, І. Коцур 5, інж. С. Попович 3, Краків: О. Сольчаник 1, Я. Шульгак 3, Ченстохова, інж. В. Бермек 2, Зузовн, І. Шишка 1, Чемерники, А. Мандзій 1,50, Кобиле, В. Бундзяк 2, Грабовніца ст., інж. Б. Дрималик 5, Воякова, І. Вовк 2, Влоцлавек, І. Зельський 1, Ключе, І. Гладишевський 3.50, Генриків варш., Д. Щербинський 2, Пулави, Др. М. Лятишевський 3, Лубна, Н. і С. Гандзюки 2, Барани, С. Сохацький 5, Пшасниш, уч. В. Кузьмів 2, Катовиці, Р. Шопа 5, Др. Ковальчук 6, М. Комісар 1, Брошецін, Ст. Кривяк 1, Луків, М. Лукавецький 2, Куявка, І. Білоус 1, Пьотрків, С. Сенета 1, Пьотрків триб., С. Лотоцький 1.50, Циців, М. Пастернак 1, Влощова, М. Блавацька 2, Бусько-Здруй, О. і Н. Меренівні 5, Вільно, Г.Трухан 3, Бідбіря, С. Заруна 1, Ополе, Б. Кашуба 1.50, Грабів н/Прос., І. Довбенко 1, Моняки ,С. Галан 1, Коморів, упр. шк. М. Палідвор 2, Торунь, інж. Т. Горницький 2, Пажно, ем. уч. З. Марак 2, Лудзь, інж. В. Дітковський 1, Паків к/Сташ., Л. Федович 1, Доленга, А. Купяк 1, Люблин, О. Крохмалюк 0.80, Бранськ, Е. Хахуляк 1, Затор, М. Ковальчукова 1, Курів любл., М. Литвинець 1, Сицина, І. Скібінський 1, Воля мальк., Р. Гошовський 2. Стопніца, В. Євфімчук 3, Стравчин, А. Сайфайт 2, Мислениці, І. Яшан 2. Кроп'н. Вигода, Кирус А. 6.30, Ґіґовець. інж. М. Ісаїв 1.30, Голонуґ, Р. Будзяк 1, Ґоньонда, Мр. М. Ольховий 2, Руда пабян., уч. Е. і П. Костюки 2, Тарпів, В. Кіцак 1.

Заграниця:

Девойт Міш. У. С. А., П. і С. Боднарі 10 дол. ам.

Подяка.

Вп. П. Др. Максимонькові складаю щиру подяку за безкорисне виліковання мене з тяжкої недуги ока.

2429 **Назарева.**

ОПОВІСТКИ.

„Союз Українок" у Кустині замісць вінка на могилу дорогої працівниці бл. п. Марії Нагурської, складає на „Рідну Школу" зол. 5.

На викупно Укр. Городу „Сокола-Батька" зложив в Адм. „Діла" Микола Негребецький з Рівного зол. 2.— і кличе адвокатів І. Корноухова, М. Багрийвського і лікаря Др. Р. Могильницького всіх з Рівного.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.